

Lokal arbetsplan för Kalmar Waldorfskola

2009-2010

Förskoleklass till klass 12

Innehåll:

1. Prioriterande målområden	s. 3
2. Övergripande verksamhetsmål:	s. 3
3. Utvärdering av Lokal arbetsplan 2009-2010	s. 4
1. Kunskaperna	s. 5
1.1 Måluppfyllelse i matematik år 3,5 och 9	
1.2 IUP/Individuell utvecklingsplan	
1.3 Individuell studieplan	
2. Värdegrunden	s. 7
2.1 Likabehandlingsplan	
2.2 Trygghetsarbete	
2.2 Elevdemokrati	
3. Livsstil och hälsa	s. 10
3.1 Ett ”organisk schema”	
3.2 Rask morgonpromenad	
3.3 HLR-utbildning	
3.4 Skolidrottsförening	
4. Kulturengagemang som samhällsimpuls	s. 12
4.1 Samverkan med konstmuseet	
4.2 Rockkonsert	
4.3 ”Politiskt Café”	
4.4 FN-rollspel	
4.5 Skapande skola	
5. Omvärldsorientering	s. 15
5.1 Lärandet i omvärlden	
5.2 Utbytesstudenter	

1. Prioriterade målområden

Varje skola ska upprätta en lokal arbetsplan. Den lokala arbetsplanen är utarbetad av ledningsgruppen och övriga medarbetare på Kalmar Waldorfskola. Den lokala arbetsplanen anger områden som ska utvecklas under läsåret och den ska kontinuerligt följas upp i studiegrupperna och kollegium. Utvärdering sker på efterberedningsdagarna vid terminsslut.

Åtgärder för förbättring blir underlag för nästkommande lokala arbetsplan.

Följande prioriterade målområden har ansetts som mest angelägna att arbeta med för att utveckla och höja kvaliteten på verksamheten i Kalmar Waldorfskola.

- 1. Kunskaperna**
- 2. Värdegrunden**
- 3. Livsstil och hälsa**
- 4. Kulturengagemang som samhällsimpuls**
- 5. Omvärldsorientering**

Det grundläggande arbetet med elevdemokrati, samarbete med hemmen och en hälsofrämjande skola ska genomsyra det dagliga arbetet.

2. Övergripande verksamhetsmål:

Vi är tydliga i vår vuxenroll och vågar sätta gränser genom ett gemensamt förhållningssätt och tydliga markeringar.

Vi föregår med gott exempel; vi visar respekt och hänsyn för varandra och följer skolans ordnings- och trivselregler.

Vi skapar en trygg, harmonisk och stressfri arbetsmiljö, där eleven får utveckla sin självförtroende, känna att han/hon duger och att det som uttrycks i tal och skrift tas på allvar.

Vi utvecklar elevens förmåga att känna empati, respekt och tolerans för varandra genom att arbeta med värdegrundsfrågor.

Vi skapar en inlärningsmiljö där teori och praktik varvas för att eleven skall kunna tillägna sig goda och verklighetsanpassade kunskaper.

Vi motverkar aktivt mobbning och främlingsfientlighet genom att tidigt uppmärksamma kränkningar.

Vi ökar elevinflytandet och ökar elevernas ansvar för sitt eget lärande.

Vi motverkar aktivt användandet av droger samt utvecklar en hälsofrämjande skola.

3. Utvärdering av Lokal arbetsplan 2009-2010

1. Kunskaperna

- 1.1 Måluppfyllelse i matematik år 3,5 och 9
- 1.2 IUP/Individuell utvecklingsplan
- 1.3 Individuell studieplan

2. Värdegrunden

- 2.1 Likabehandlingsplan
- 2.2 Trygghetsarbete
- 2.2 Elevdemokrati

3. Livsstil och hälsa

- 3.1 Ett ”organisk schema”
- 3.2 Rask morgonpromenad
- 3.3 HLR-utbildning
- 3.4 Skolindrottsförening

4. Kulturengagemang som samhällsimpuls

- 4.1 Samverkan med konstmuseet
- 4.2 Rockkonsert
- 4.3 ”Politiskt Café”
- 4.4 FN-rollspel
- 4.5 Skapande skola

5. Omvärldsorientering

- 5.1 Lärandet i omvärlden
- 5.2 Utbytesstudenter

1.Kunskaperna

1.1 Måluppfyllelse i matematik år 3, 5 och 9

Målet är att ge alla elever goda kunskaper i matematik och förutsättningar för att nå de nationella kunskapsmålen i matematik.

Genomförande: På Kalmar Waldorfskola arbetar vi efter de mål som finns beskrivna i Waldorfskolefederationens kursplan ”En väg till frihet” som till art och omfattning jämföras med målen i Lpo-94. Som komplement och kvalitetssäkrande åtgärd har nationella prov utförts i år 3, 5 och 9. Generellt sett har den samlade resultatbilden varit god till mycket god.

En sammanställning över måluppfyllelsen i förhållande till målen att uppnå i år 5 och 9 har gjorts. Skolan har utnyttjat de statsunderstödda bidragen 2009 till kompetensutveckling av basfärdigheter avseende matematiken. En av matematiklärarna har följt en fördjupningskurs anordnad av Waldorflärlärhögskolan. En klasslärare har aktivt deltagit i de Federationsmöten där utformandet och genomförandet av nationella prov diskuterats. En klasslärare har deltagit i en matematikkurs anordnad av Waldorffederation för att befrämja matematikundervisningen på lågstadiet. Föregående års bidrag användes till del för inköp av matematikböcker för lågstadiet som handledning inför de nationella proven.

I år har en arbetsgrupp bestående av skolans matematiklärare och berörda klasslärare gått igenom skolans behov av nytt matematikmaterial. Vikt har lagts vid att hitta en sammanhängande progression i materialet, över stadiegränserna. ”Test” - material har beställts och kommer att provas och utvärderas under hösten.

Särskilt stöd och mindre undervisningsgrupper har erbjudits de elever som visat svårighet i matematik.

Utvärdering: Att utföra nationella prov redan i år 3 och 5 är sedan läsåret 08/09 en för Waldorfskolan ny företeelse. Tidigare har vi haft dispens. Waldorfskolans kursplan med utgångspunkt och hänsynstagande i den människosyn som ligger till grund för Waldorfpedagogiken har en något annorlunda progression i kunskapsinhämtandet än den gängse, men genomförda nationella prov visade dock att målen uppnåtts med undantag för de eleverna med redan kända svårigheter.

Att beakta är att allt fler elever som söker sig till Waldorfskolan, som ett möjligt alternativ, har inte sällan skolmisslyckanden bakom sig från tidigare skolform med stora kunskapsluckor eller/och social problematik. Tillströmningen av elever sker inför ”stadieövergångarna”, framför allt till år 7 men även till år 8 och 9. Ett faktum att ta hänsyn till vid tal om ev. genomsnittsresultat!

Genom Waldorfpedagogikens intentioner och den sociala trygghet som eleverna känner, finns det mycket goda förutsättningar för eleverna att nå de nationella målen i år 9.

Genom Waldorfpedagogikens intentioner och den sociala trygghet som eleverna känner finns det mycket goda förutsättningar för eleverna att nå de nationella målen i år 9.

Viktigt är att genom diagnostisering tidigt hitta de elever som är i behov av särskilt stöd i matematikundervisningen.

1.2 IUP/Individuella utvecklingsplaner

1.3 ISP/ Individuella studieplaner

En förutsättning för att kunna bedriva undervisning i enlighet med Waldorfskolans intentioner är att alla undervisande lärare har god kännedom om Waldorfskolans kursplan och för en försäkran om måluppfyllelse även de nationella.

Målet är att den individuella utvecklingsplanen skall innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne men också vara framåtsyftande och sammanfatta de åtgärder som behövs för att eleven ska nå målen. Under utvecklingssamtalen med elev och målsman och utarbetandet av IUP och ev. åtgärdsprogram ska mål och delmål vara referensramar.

Med underlag från ämneslärarnas rapportering skall det tydligt framgå i elevens individuella studieplan i vilken mån eleverna på gymnasiet uppnått målen i enlighet med WK 10-12 och/eller motsvarande nationella kurser och vilka eventuella åtgärder som behövs för måluppfyllelse.

Genomförande: Under två studiedagar och fortsatt under kollegietiden har i år kursplanearbetet aktualiserats ytterligare när vi fördjupat oss i syftet med IUP, de individuella utvecklingsplanerna och ISP, de individuella studieplanerna och ett riktigt utformande av dessa. Pedagogerna har ämnesvis genomarbetat Waldorfskolofederationens kursplan i ett jämförande perspektiv med Lpo-94 och för gymnasiet med motsvarande nationella kurser och poängplaner.

Individuella utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare sker minst en gång per termin.

På gymnasiet genomförs mentorssamtal regelbundet.

Ämneslärarna gör kontinuerligt skriftlig dokumentation och vid avslutad kurs sammanställs det sammantagna resultatet av klassföreståndaren. Ledningsgruppen informeras.

Utvärdering: Arbetet med utformandet av IUP och ISP och dess tillämpning i respektive stadiegrupp är i en pågående process.

Grundskolans lärare har kommit längst. All dokumentation bör fortsättningsvis göras digitalt.

På gymnasiekollegierna har de individuella studieplanernas utformning föranlett många diskussioner. Eleverna på gymnasiet ska kontinuerligt informeras om vilka mål de förväntas uppnå och vilka betygskriterier som gäller för de olika kurserna och inte minst inför en ny ”morgonperiod”, (blockläsningen av ett och samma ämne varje morgon, ett dubbelpass under 2-4 veckors tid). Här måste ämneslärarna bli tydligare.

Även de yngre eleverna, förslagsvis från klass 4, ska i utvecklingssamtalen göras mer medvetna om målen och sitt eget ansvar för kunskapsinhämtandet.

Önskvärt är att klassföreståndarna på gymnasiet i högre grad och i god tid innan mentorssamtal även meddelar målsman.

2. Värdegrunden

Medarbetarna på skolan arbetar utifrån en gemensam värdegrund och en människosyn som beskriver människan som helhetsväsen. Detta skapar förutsättningar för samarbete mellan kollegor och gör det möjligt att undervisa utifrån ett helhetsperspektiv där de olika ämnena utgör integrerade delar.

I Waldorfpedagogik genomsyras varje ämne och undervisningssituation av en ideologisk hållning som grundar sig på människans unika värde och hennes personligt präglade väg till kunskap och utveckling.

Sammantaget skapar den gemensamma värdegrunden förutsättningar för att förverkliga Waldorfpedagogikens övergripande mål: Att eleverna utvecklas till trygga, självständiga, sociala och handlingskraftiga individer i samhället.

2.1 Likabehandlingsplan

Målet är: Att alla på skolan arbetar för en hög social trygghet där nolltolerans mot kränkande behandling gäller och att alla elever och medarbetare ska känna sig trygga och bli respekterade för den de är. Att alla vuxna i sin hållning och uppträdande dagligen kan verka som förebilder och att mötet med eleverna präglas av respekt för individen.

Genomförande: En "Likabehandlingsplan" har upprättats. Medarbetare, föräldrar och elever har informerats. Den finns tillgänglig för alla i skolan och på skolans hemsida. Den skall utvärderas och revideras varje år.

I förebyggande syfte har skolan under lång tid arbetat med "Projekt Charlie -justa kompisar".

Utvärdering: Hög vuxentäthet och lärarengagemang gör att eventuella problem snabbt blir synliggjorda. Akuta problem åtgärdas alltid omedelbart och om dess art tillåter uppmärksammas de på kollegiemötet då gemensam problemlösning och hållning eftersträvas.

Vi är nu i färd med att byta ut tidigare använt "Projekt Charlie" mot ÖPP som Kalmar Kommun förespråkar. Till hösten skall en gemensam värdegrundsutbildning erbjudas alla i kommunen befintliga skolor. Vi kommer att delta.

Alla i ledningsgruppen har under våren deltagit i av Skolverket anordnad kurs:

"Diskriminerad, trakasserad eller kränkt i skolan - högsta ledningens ansvar".

I den slutgiltiga versionen av "Likabehandlingsplanen 2009/2010" har hänsyn tagits till de synpunkter som elever och medarbetare framfört. En utvärdering och revidering kommer att ske under hösten.

Balansen mellan teori och praktik och den bearbetande, konstnärliga aspekten av allt arbete, gör att eleverna utvecklas i självförtroende, självinsikt och självrespekt. Den varierande och balanserande kursplanen ger elever med funktionshinder stora möjligheter att hitta områden att glänsa i, vilket främjar respekt och likabehandling.

2.2 Trygghetsarbete

Trygghet och trivsel är en förutsättning för lärande och utveckling.

Målet är en skola där alla eleverna känner sig trygga, blir respekterade för den de är och att alla är lika värda. Det är de vuxna på skolan som har skyldighet att säkerställa dessa rättigheter. De viktigaste faktorerna för att barn ska känna sig trygga och respekterade i skolan, förskolan och fritidshemmet är:

- Att lärarna ser barnens behov och behandlar dem med respekt .
- Att de omges av vuxna som är trygga i sig själva.
- Att de vuxna behandlar varandra som lika mycket värda och känner sig trygga som grupp.
- Att lärarna strävar efter att upprätta goda kontakter med hemmen.

Genomförande: *Implementeringen av värdegrunden.*

Tydlig arbetsgång när det gäller trygghetsfrågor. I trygghetsarbetet ingår elevvårdsgruppen med representanter från ledningsgruppen.

Skolan har ett *förtroenderåd* som riktar sig till föräldrar och medarbetare vid skolan som behöver hjälp i att lösa konflikter, eller balansera en diskussion som riskerar att bli ensidig. Till förtroenderådet kan även eleverna vända sig.

Skolsköterskan står till elevernas förfogande för att lyssna av och kanalisera deras behov.

Enkätundersökning genomförs en gång per läsår för kartläggning av hur barnen/eleverna upplever relationen till kamrater och skolpersonal.

Som komplement till de samtal som kontinuerligt förs med de yngre barnen/eleverna får de ”pricka in” på en *Trygghetskarta* områden som eventuellt känns otrygga.

På *utvecklingssamtalen*, minst en gång per termin, tas frågan upp med elev och föräldrar hur kamrat- och vuxenrelationer fungerar.

Ett *rastvaktsschema* är upprättat för lärarna.

Gemensamma och mer generella *trivselregler* finns tillgängliga för alla i skolkatalogen.

De äldre eleverna på högstadiet är *faddrar* åt de yngre på lågstadiet.

Arbetsmiljöplaner har upprättats och alla berörda informerats

Utvärdering: En ”Trivselenkät” för kartläggning av elevernas upplevelse har genomförts i klasserna 5,6, 7 och 8. Utfallet har följts upp av klasslärare/klassföreståndare och skolledning. Se bilaga 1.

I fortsättningen är det önskvärt att liknande enkätundersökningar utförs en gång per termin.

Rastvaktsschemat måste diskuteras i kollegiet. Ett mer heltäckande system måste utarbetas.

En översyn av skolans trivselregler/ordningsregler måste göras inför skolstarten.

Varje arbetsenhet vid förskolan, skolan och eftermiddagshem måste arbeta fram mer specifika trivselregler för de olika stadierna för att passa åldersgruppen de är avsedda för.

Detta har framkommit efter diskussion med de äldre eleverna i elevrådet, att vi måste utarbeta mer ”åldersadekvata” regler.

Skolans faddersystem har fungerat väl under det gångna året.

Varje ny klass hälsas välkommen till skolan av sin fadderklass vid uppropet på skolstarten. Redan under vårterminen har förskoleklassen och den blivande fadderklassen, klass 7, knutit an till varandra genom gemensamma aktiviteter som utflykter.

De äldre eleverna i fadderklassen bryr sig om de yngre på rasterna och har varit till hjälp då de t.ex. lärt sig sticka.

Efter inspektion och handledning från Arbetsmiljöverket i Växjö har ett systematiskt arbetsmiljöarbete resulterat i en genomarbetad arbetsmiljöplan.

2.3 Elevdemokrati

Genom skolans självförvaltning och delade ansvar verkar vi för demokrati och medbestämmanderätt. Arbetet med att stärka elevdemokratin pågår kontinuerligt. Skolans mål är att eleverna efter ålder och mognad tar ansvar för sin utveckling och sitt lärande. Genom klassråd och elevråd får eleverna ett formaliserat sätt att utöva inflytande.

Genomförande: På Kalmar Waldorfskola finns 2 elevråd, för klasserna 5-8 och 9-12. Alla elever deltar i klassrådet. Elevrådsrepresentanterna representerar sin klass och för vidare synpunkter, önskemål mm som framförts på klassrådet. För elevrådet klasserna 5-8 har en lärare varit sammankallande.

De yngre eleverna, i klasserna 1-4, lyfter sina synpunkter via sin klasslärare på kollegiet. Under höstterminen 2009 anordnades ett möte på Martinskolan i Stockholm för elevrådsrepresentanter från landets alla Waldorfskolor för erfarenhetsutbyte. Även Kalmar Waldorfgymnasium elevrådsrepresentanter deltog.

Vid några tillfällen deltog elevrådsrepresentanter vid torsdagskollegiet för att framförde gymnasisternas förbättringsförslag.

Elever från klass 12 inbjöds till ett torsdagskollegium för utvärdering av sin gymnasietid på Kalmar Waldorfskola.

Under läsåret anordnades fortsatt ”politiska Caféeer” utarbetade av elever och lärare gemensamt. Två storforum har anordnats per termin där bl.a. trivselfrågor diskuterats, bearbetats och förslag lagts fram av eleverna.

Utvärdering: Ett välfungerande, aktivt elevråd med fasta mötestider har eftersträvat. Elevrådet ses som en viktig kanal för att få en mångsidig bild av verksamheten. I elevråden har diskuterats t ex undervisningen, upplägg och innehåll, brister i informationsflödet eller i schemalagningen, trivselregler och matsituationen, synpunkter som sedan förts vidare till kollegiet för bearbetning och uppföljning. Elevernas utvärdering av blockläsning över klassgränserna 7-9 i de praktiskt - estetiska ämnena och elevernas synpunkter av de valbara kurserna har beaktats i den fortsatta planeringen. Likaså de erfarenheter som gjorts i de gemensamma projektarbeten som eleverna deltagit i, tex. ”Skapande skola”, utställning på Kalmar Konstmuseum och rockkonsert i samarbete med ”Kalmar mot droger”.

Representant från ledningsgruppen har vid önskemål närvarat på de äldre elevernas elevråd. De har en stående inbjudan att, vid uppkommet behov, komma till torsdagens gymnasiekonferens. Synpunkter och förslag som framlagts av eleverna har analyserats och bearbetats av gymnasiegruppen.

Inför kommande läsår måste regelbundenheten i mötena bli bättre.

Ansvarig lärare ska sammankalla till elevråd 5-8 på schemat avsatt tid.

Även gymnasiet önskar fortsättningsvis schemalagd tid.

Med de små klasserna och det varaktiga klasslärarskapet/klassföreståndarskapet uppstår nära relationer mellan elev och lärare och det ligger nära till hands att informella överenskommelser görs. Rutiner för kommunikations- och samarbetsformer för det formella elevinflytandet och ansvarstagandet kan utvecklas.

Generellt sett kan eleverna bli mer delaktiga och ta ett större ansvar för sin miljö och för sitt lärande.

Vi behöver utveckla det formella elevinflytandet och ansvarstagandet.

3. Livsstil och hälsa

Kalmar Waldorfskolas målsättning är att verka för en hälsofrämjande, trygg, harmonisk och stressfri arbetsmiljö.

3.1 "Organiskt schema"

Stor vikt läggs vid utformandet av varje klass schema så att det uppfyller Waldorfpedagogikens intentioner.

Mål: Att med ett "organiskt schema", som följer en väl uttänkt rytm befrämja en harmoniskt upplagd skoldag och motverka skoltrötthet.

Genomförande: Blockläsning på morgonperiodstid där eleven fördjupar sig i samma ämne under en dubbellektion, 2-4 veckor, följt av fortlöpande lektioner i "övningsämnen" före och efter lunch. Eftermiddagen ägnas så långt det schematekniskt är möjligt åt praktisk, konstnärlig verksamhet, för de äldre eleverna även den förlagd i "block". "Håltimmar" undviks i möjligaste mån.

Utvärdering: Erfarenheten visar att det "organiska schemat" bidrar till att skapa en bra lärandemiljö. I år har klagomål framförts av eleverna på gymnasiet då de var missnöjda med att undervisningen i moderna språk; spanska, tyska och franska förlagts på en sen eftermiddagstid. Deras påtalanden har hörtsammats och till kommande läsår ligger språkundervisningen lektionerna före lunch. Tyvärr är det inte alltid tekniskt möjligt att lägga ett idealt schema, framför allt beroende av ämneslärare som delar tjänstgöring mellan flera skolor.

Blockläsningen i de estetiskt - praktiska ämnena underlättar projektarbeten över klassgränserna som Skapande skola och samverkan med Konstmuseet.

I år har klass 7 och 8 varit indelade i tvärgrupper i slöjdämnena och i musikundervisningen. Hemklassrum, blockläsning och kontinuiteten i undervisningen är inslag som eleverna mår bra av, inte minst de elever som är beroende av tydlighet och framförhållning.

3.2 Rask morgonpromenad

Mål: Att alla elever i alla klasser går en rask morgonpromenad innan morgonperiodens början.

Genomförande: De flesta klasser har som vana att skoldagen börjar med en rask promenad i skolans närmaste omgivningar. En vanlig syn är att se de yngre barnen hoppa långrep tillsammans med sina klasslärare.

Utvärdering: Denna morgonaktivitet är en bra start på dagen. Den befrämjar sunda vanor och en god klassgemenskap. Barnen mår bra av en återkommande rytm i en föränderlig tid. Det är en välbehövlig "ställtid" inför den nya skoldagen. De ges möjlighet att "landa". De äldre barnen hinner prata av sig och göra upp planer för dagen, kanske äta en frukt eller smörgås efter en lång resväg. De yngre barnens övande befrämjar uppmärksamhet och motorisk koordination.

3.3 HLR-utbildning av alla medarbetare och elever på gymnasiet.

Mål: Att alla medarbetare och elever på gymnasiet genomgår grundutbildning i HLR och vet vad som ska göras vid en ev. krissituation.

Att en av medarbetarna utbildas till HLR-instruktör.

Genomförande: Idrottsläraren gick en instruktörsutbildning under hösten 2009. Tillsammans med skolsköterskan utbildades sedan alla skolans medarbetare, undantaget förskolans personal, under en avsatt studiedag. Demo-docka hade lånats in för tillfället från Länssjukhuset.

Utvärdering: En genomgång för medarbetare är inte tillräckligt för att befästa vad som skall göras vid en krissituation. En ny repeterande genomgång kommer att utföras snarast. Skolan avser att köpa in demo- dockor avsedda för övande på så väl vuxna som små barn. Förskolans medarbetare kommer att utbildas snarast. Även gymnasiets elever kommer att genomgå utbildningen under schemalagd tid.

3.4 Skolidrottsförening

Mål: Att starta en skolidrottsförening som kan stötta alla elevers rörelsebehov och särskilt de elever med ambition att delta i olika skolidrottstävlingar.

Genomförande: För att kunna ställa upp som klass, lag eller individ i olika idrottstävlingar lokalt eller i distriktstävlingar, krävs i regel att man är ansluten till en idrottsförening. På initiativ av elever och i samarbete med idrottsläraren bildades skolans första idrottsförening februari 2010.

Utvärdering: Då idrottsläraren fick pappaledigt mellan påsk och sommar har det ännu inte hunnit bli så mycket av föreningen och elever har ännu inte ställt upp i någon tävling. Vi ser fram emot att kunna främja idrottsintresserade elever.

4. Kulturengagemang som samhällsimpuls

Genomgripande är kulturengagemanget som social impuls i Kalmar Waldorfskola.

Vikt läggs vid gemensamma aktiviteter så som månadsfester, årstidsfester och andra projekt över ålders- klass- och stadiegränserna som förstärker ”vi-känslan” och respekten för varandra.

Kulturen ska också knyta an till det befintliga kulturlivet i Kalmar samt inspirera till samarbete med andra i andra kulturella sammanhang och kulturella yttringar.

Ansvarig är kulturgruppen som upprättar kalendarium, samordnar, planerar och organiserar.

Målet är att Kalmar Waldorfskolas kulturengagemang blir till en samhällsimpuls där eleverna känner sig delaktiga och upplever vikten av sitt samhällsorienterade arbete, insatt i både ett mindre som i ett större sammanhang. Samhällskunskap i praktiken.

4.1 Samverkan med Kalmar Konstmuseum

Genomförande: I flera år har Kalmar Waldorfskola samarbetat med Kalmar Konstmuseum och deltagit i det lokala kulturlivet genom att initiera och leda samverkansprocesser gymnasieskolor emellan.

I samarbete med **Konstmuseets utställning ”Socialkritik”** ställde i år gymnasieskolor i Kalmar frågor genom att arrangera en elevutställning **”Ung Kritik”** som visades på Kalmar Konstmuseum och i Rotundan i december 2009.

Klass 9 och gymnasiet på Kalmar Waldorfskola deltog i projektet och var väl representerad i utställningarna.

Elevernas kreativitet visade sig i tuschteckningar, serieteckningar, skulpturer, foto, dikt, videoverk och installationer. Samtal i grupp om den sociala frågan och föredrag på Konstmuseet och i skolan föregick och förberedde det skapande. Till skolan inbjöds Kalmar Kommuns antidiskrimineringsföreträdare och mänskliga rättigheter och skyldigheter diskuterades. Elevarbetena visade på humor och allvar i egna erfarenheter och som samhällsmedborgare.

I mars 2010 deltog klass 10 på gymnasiet i Konstmuseets projektet **”Bröllop mellan Konst och Jordbruk - En hållbar Framtid”**. Eleverna gjorde intervjuer på Hansa City, Kalmars nya stora köpcenter i stadens utkant, om vår livshandling. Där sålde de sina hembakade kakor och för förtjänsten inköptes ekologiska, icke genmanipulerade fröer som sedan delades ut gratis på Konstmuseet i av eleverna konstnärligt utformade fröpåsar. Det bakades ”lysningstårter” och avslutningsvis blev det ”bröllop” mellan konst och jordbruk i Dyestad på Öland.

I fem år har den experimentella plattformen varit Kultivator för kulturella engagemang i utvecklingen av framtida system för livsmedelsproduktionen och jordbruket. Från början diskuterades en internationell konferens om konstens och jordbrukets samhörighet men det blev slutligen ett ”bröllop” dem emellan. Genom en symbolisk förening mellan konsten och jordbruket vill man väcka allmänhetens medvetande. De flesta människor i historien har levt nära jordbruket och jordbruket har påverkat och inspirerat konsten genom alla tider.

I förberedelsearbetet inbjöds politikern Jonas Löhn (mp, tillika präst) till skolan för samtal om jämlikhet, omsorgen om jorden, arbete och vårt förhållande till pengar.

Utvärdering: Genom samverkan och aktivt deltagande i Konstmuseets projekt har eleverna kommit i kontakt med och fått inblick i olika intressanta samhällsfrågor. Teori och praktiskt estetisk utövande har varvats, och samarbetsgränserna har vidgats. Elevernas konkreta resultat har ställts ut på Konstmuseet och i Rotundan med allt vad det innebär för den individuella utvecklingen och befastande av självbilden. Man blir någon att räkna med, en samhällsmedborgare ”på riktigt”!

4.2 Rockkonsert

Genomförande: På initiativ från eleverna har rockkonserter anordnats i skolans lokaler de senaste två åren. Finansieringen har i år till del skett genom medel från ”Kalmar mot droger”. Eleverna från klass 8 till 12 deltog.

Utvärdering: Eleverna har aktivt planerat och genomfört en rockkonsert i skolans aula med allt vad det innebär: Ansökan om finansiering, boka band, göra affischer, annonsera på stan, boka ljudteknik, låna alkolås, vidtala föräldrar som ställer upp som tekniker, ordningsvakter, korvkokare mm. Kvällen blev mycket lyckad, drogfri och välbesökt även av andra ungdomar än Waldorfskolans.

Det är viktigt för våra ungdomar att få bli synliga, att Waldorf är något att räkna med.

4.3 ”Politiska caféer”

Genomförande: De sk ”Politiska Caféerna” anordnas ett par gånger per termin.

Under höstterminen var Carolin Fransson Hedman från föreningen Sofia, - den antroposofiska rörelsens biståndsgrupp, och berättade för klasserna 9-12 om ungdomars initiativ och förändringsarbete i en hållbar utveckling genom biståndsarbete på olika platser ute i världen

I samband med samarbetsprojekten med Konstmuseet ”Socialkritik” och ”En hållbar framtid” inbjöds föreläsare och debattörer:

Kalmar Kommuns antidiskrimineringsföreträdare där mänskliga rättigheter och skyldigheter diskuterades och en politiker, tillika präst bjöds in för samtal om jämlikhet, omsorgen om jorden, arbete och vårt förhållande till pengar.

Utvärdering: Eleverna kommer oftast själva med förslag på teman och föreläsare med anknytning till aktuella samhällsfrågor. Bredd i utbudet eftersträvas. För unga människor är möten med olika människor ibland avgörande för det egna vägvalet i livet. Det är viktigt att unga människor får möjlighet att bilda sig egna uppfattningar, beröras, ta ställning, ifrågasätta, diskutera. Att bli delaktiga och känna sig medansvariga i samhällsutvecklingen.

4.4 FN-rollspel

Genomförande: Eleverna i klass 11 och 12 deltog i en simulering av FN's generalförsamling, ett återkommande samarbetsprojekt tillsammans med de andra gymnasieskolorna i Kalmar. Resolutioner skrivs och anföranden hålls på engelska.

Utvärdering: Ett utmärkt sätt för eleverna på Kalmar Waldorfskola att ”pröva sina vingar”, att delta i ett betydligt större socialt sammanhang där tillämpning av kunskaperna på olika nivåer över ämnesgränserna prövas. De elever som inte ville delta i det stora FN-rollspelet genomförde samma

typ av uppgifter i skolan genom att representera ett tilldelat land.

4.5 Skapande skola

Genomförande: I Skapande Skola Projektet samarbetade eleverna och medarbetarna på Kalmar Waldorfskola med lokala kulturarbetare. Skolmiljön i entréns närhet belivades genom olika projekt. Eleverna i klass 7 och 8 tog hjälp av några gymnasieelever och skissade fram ett förslag. Resultatet blev en gjuten damm och en vattentrappa i betong. Arbetet föregicks av modellering av stora och små lerformar. Ett staket snickrades och ett flätverk av textil satte pricken över i:et. Växter har planterats runt dammen. En rofylld plats växte fram mitt i vimlet på skolgården.

Utvärdering: Olika ämnen integrerades som trä- och syslöjd, bild, svenska, matematik och botanik. Alla hjälpte till och blev engagerade i de olika momenten, äldre som yngre elever och de vuxna.

Vattentemat har inspirerat eleverna till vidare projekt: Runt dammen ska sittplatser skapas och trädgårdsskulpturer kommer att gjutas i betong.

5. Omvärldsorientering

I enlighet med Waldorfkursplanen ingår som en naturlig del i undervisningen **utflykter, praktik och studieresor.**

Målet är att lärandet i omvärlden stärker elevernas sociala färdigheter och förståelse för samhället.

Omvärldsorienteringen är relaterad till kursmålen för respektive åldersgrupp.

5.1 Lärandet i omvärlden

Genomförande/Utvärdering:

Klass 1 och 2 gör utflykter till närområdet, ibland tillsammans med förskoleklassen.

Eleverna lär sig att röra sig i skog och mark. Att respektera allemansrätten.

Klass 3 besöker olika hantverkare och prövar ”gamla yrken”.

Hur produceras den mat vi äter, vad ger djuren till människan? Föräldrarnas arbeten?

Klass 4 ritar kartor över skolområdet och skolans närområde. Fornlämningar uppsöks och undersöks. För att möta den stundande vikingatiden, lär sig alla elever att bemästra vindens kast i en optimistjolle under en veckas seglarkurs vid höstterminens början.

I klass 5 och 6 anknyter utflykten/skolresan till nyvunna kunskaper i djur och växtriket.

Klass 7 befästs geologiperiodens kunskaper på lägerskolan Soleggen i Norge.

I Klass 8 är ett huvudtema industrialismen. Önskvärt är att eleverna får ”industripraktik”.

Jordbrukspraktik i klass 9:

Under denna årskurs skall fördjupning ske i kunskapen om olika ekosystem och människans förhållande till naturen. Ett nödvändigt komplement till den mer teoretiska undervisningen är praktik i jordbruk eller trädgård.

I klass 9 har man gjort praktik under två veckor i början av höstterminen.

Eleverna var spridda på olika platser i Sverige men även i Finland, Tyskland och Norge. De hade fått uppgifter av sin biologilärare som de sedan skulle redovisa när de kom tillbaka till skolan. Det var väldigt givande när eleverna berättade, med hjälp av bilder, om sina upplevelser under praktikperioden.

I klass 10 gör eleverna en hantverkspraktik på 1-2 veckor. Under fältmätningen får eleverna använda sina matematiska färdigheter i praktiken. Resultatet av det gemensamma arbetet i fält blir en färdig karta på uppmätt område.

I klass 11 möter eleverna de stora existentiella frågorna. Här blir omsorgspraktiken, förlagd till äldrevården, - en väg till större förståelse för livets mångfald.

Klass 12 har en period i arkitektur som avslutas med en resa ut i Europa för att beskåda de stora mästarnas verk på plats och ställe och uppleva människor i andra kulturer och samhällssystem.

5.2 Utbytesstudenter

Totalt finns idag ca 1000 Waldorfskolor – i alla världsdelar, med elever av alla hudfärger och världsreligioner. Det allmänmänniska draget i Waldorfpedagogiken gör att den kan anpassas till olika kulturer i alla delar av världen.

Att läroplanen är internationell innebär också att elever kan tillbringa en tid i utländsk Waldorfskola och återkomma till sin skola och klass för fortsatt skolgång.

Genomförande: Kalmar Waldorfskola har etablerat kontakter med andra Waldorfskolor runt om i världen och har erfarenhet både av att ”skicka iväg” och ta emot studenter. Någon enstaka gång har det rört sig om ett utbyte där eleverna har ”bytt” skola och familj med varandra under en begränsad tid. I år har gymnasiet studenter med tidigare skolgång i Danmark, Tyskland, Holland och Sydafrika.

Utvärderingar: De utländska studenterna bidrar till ett ”internationellt klimat” men ställer också krav på adekvat svenskundervisning och annat stöd när språksvårigheter gör sig gällande. De utländska studenterna har fått undervisning i Sv 2.

Tydliga gemensamma riktlinjer har diskuterats i Waldorffederationen gällande utlandsstudier vid annan Waldorfskola i annat land.

Kalmar den 15 juli 2010

Sammanställning gjord av ledningsgruppen genom

Cecilia Ferrari

Irmeli Green

Christhild Allenbach-Larasse